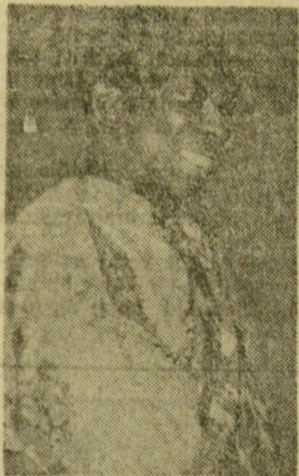

Megkezdődött a politikai vita az ENSZ-ben

- * Gromiko – Rusk megbeszélés
- * UThant kezdeményező lépést tesz
- * A brazil küldött felszólalása

sajtóértekezletén javasolta, hogy a közgyűlés keretein belül alakítsanak ad hoc-bizottságot a német kérdés tanulmányozására. Quaison-Sackey kifejezte azt a meggyőződését, hogy az Afrikai Egységszervezet hozzájárul a kongói helyzet stabilizálásához amiatt, hogy erre „a legújabb események” (értse a belga eltörnyösök Stanleyville-i orvtámadása) előtt nem kerülhetett sor. A ghanai diplomata végül ismét

A közgyűlés ma délelőtti folytatja munkáját.

A délelőtti ülésen hangzik majd el Gromiko szovjet külügyminiszter nagy érdeklődéssel várt beszéde. (MTI)

„Kihallgatás” a stadionban

Tízezer fogoly Stanleyville-ben — A Kongó balpartján a felkelők

A nyugati hírügynökségek legfrissebb kongói jelentésükben arról adnak hírt, hogy Stanleyville városában a zsoldosok megkezdtek a „megbízhatatlan elemek” felkutatását. Tekintve, hogy katonailag még nincsenek a legrozzsabb helyzetben, ezért újabb erősfítéseket kértek és kaptak. Szerdán 170 személyt őrizetbe vettek és tízezerrel több fogolyt tereltek össze a város sportstadionjában kihallgatásra. A város egyes pontjain időközben folytatódnak a harcok és — mint a Reuter hozzáfűzi — a zsoldosoknak mindmáig nem sikerült átjutniuk a Kongó folyó bal partjára.

Egy másik Reuter-jelentés arról tájékoztat, hogy Csombe kongói miniszterelnök De Gaulle francia elnökkel megtartott tárgyalásai után csütörtökre virradó éjszaka Párizsból visszatért Leopoldville-be.

Gaston Soumialot, a kongói felkelők egyik vezetője Kongóból Khartoumba érkezett és ott sajtóértekezletet tartott.

Gaston Soumialot beszédében és az újságírók kérdéseire adott válaszaiban leleplezte a nyugati propagandának azt a hazug állítását, amely szerint a belga eltörnyösök „küldetésének” humánus jellege volt.

Hogyan született a zanzibári himnusz?

Tavasszal Zanzibár, a fiatal afrikai állam kormányzója lakosság az első szabad május 1. megünneplésére küldjön a szovjet kormány egy zenészerzőt, aki megírja az állam himnuszt.

A szovjet zenészerzők szövetségének válasza Karen Hacsaturjánra esett. Ha-

csaturján akkor érkezett az országba, amikor a zanzibári lakosság az első szabad május 1. megünneplésére készült. A szovjet zenészerző az ottani népzene alapos tanulmányozása után zongorára megírta a nemzeti himnuszt, az elnöki palotában bemutatta az

állam vezetőinek, azok a zenét elfogadták az ország himnuszáknak. Hacsaturján ezután visszatért Moszkvába és elkészítette a zenekari felvételei után indultak Moszkvából a távoli afrikai országba.

Szovjet—csehszlovák barátsági nagygyűlés Moszkvában

Brezsnyev és Novotny mondott beszédet

Csütörtökön délután a csehszlovák párt- és államj küldöttség moszkvai látogatása alkalmából, valamint a szovjet—csehszlovák barátsági, kölcsönös segélynyújtási és háború utáni együttműködési szerződés 21. évfordulója tiszteletére hater ember részvételével szovjet—csehszlovák barátsági nagygyűlést rendeztek. A nagygyűlésen Leonid Brezsnyev, az SZKP KB első titkára és Antonin Novotny, a Csehszlovák KP Központi Bizottságának első titkára, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság elnöke, a csehszlovák delegáció elnöke mondott beszédet.

Beszéde bevezetőjében Brezsnyev kijelentette, hogy az SZKP elsőrendű kötelessége állandóan fejleszteni és erősíteni az ország gazdaságát, javítani a szovjet emberek életkörülményeit.

A Szovjetunióknak mindene megvan, ami a feladatok megoldásához szükséges — mondotta az SZKP KB első titkára, majd így folytatta: Sokoldalú gazdasági együttműködésünk a Szovjetunió és Csehszlovákia szempontjából egyaránt igen fontos. Mindkét ország tud egymásnak segíteni gazdasági fejlesztésében.

Az atomfegyverek teljes betiltását és megsemmisítését célzó korábbi konkrét szovjet javaslatokról szólva Leonid Brezsnyev kijelentette: ezekben a kérdésekben más szocialista országok is megtették javaslatukat. Nemrégiben hasonló kezdeménnyel lépett fel a Kínai Népköztársaság, s ez figyelemre méltó.

Brezsnyev beszéde további részében elítélte az imperialisták Vietnam- és Kuba-ellenes provokációit, a kongói nép elleni belga—amerikai agressziót, majd kijelentette: az imperialista erők aktivizálódása határozottan sürgeti az egységes imperialistaellenes areconal megszilárdítását.

Csakis így lehet megünniesíteni, határozottan megtagadni a gyarmatosítók provokációit. Leonid Brezsnyev befejezésül hangsúlyozta: Az SZKP a jövőben is minden tőle telhetőt elkövet, hogy a kommunista mozgalmat a moszkvai értekezleteken elfogadott nyilatkozatok elvi alapján egyesítsék

és leküzdjenek minden nehézséget a mozgalom útjában.

Antonin Novotny mondott ezután beszédet. Bevezetőben megállapította, hogy teljes a nézetek egysége egyfelől a csehszlovák párt és kormány, másfelől az SZKP és a szovjet kormány között az alapvető külpolitikai kérdések értékelésében.

Beszéde további részében hangsúlyozta, hogy a Csehszlovák Kommunista Párt nagyra értékeli és támogatja az SZKP erőfeszítéseit, amelyek célja: megszilárdítani a szocialista közösség és a nemzetközi kommunista mozgalom egységét, leküzdni a jelenlegi nézeteltéréseket.

Ezért teljes mértékben helyesnek tartjuk a testvérpártok többségének azt a véleményét, hogy a kommunista és munkáspártok értekezletén meg kell vitatni a változásokat, azokat, amelyek az 1960-ban tartott legutóbbi tanácskozás óta végbementek.

Perón

ismét Spanyolországban

Perón kalandos utazása véget ért. Argentína volt diktátora 34 órával elindulása után az Ibéria légiforgalmi társaságnak ugyanazon a repülőgépen érkezett vissza spanyol földre, amelyen Dél-Amerikába utazott azzal a szándékkal, hogy ismét átvegye a hatalmat Argentínában. Mint ismeretes, csak Rio De Janeiro-ig jutott el: a braziliai hatóságok nem kívánatos személynek minősítették és miután Uruguay, Paraguay és Chile kormánya is hasonló állásponton helyezkedett, visszaküldték Spanyolországba.

A párt vezető szerepéről és munkastílusáról

Gáspár Sándor előadása a Politikai Akadémián

Mint arról lapunkban már beszámoltunk, az MSZMP Politikai Akadémiáján Gáspár Sándor elvtárs, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja előadást tartott A párt vezető szerepe növekedésének és munkastílusának egyes kérdéseiről címmel. Előadásának rövidített szövegét közöljük az alábbiakban:

Bevezetőben Gáspár Sándor a párt vezető szerepéről és annak feltételeiről beszélt. Hangsúlyozta: a vezető szerep nélkülözhetetlen feltétele, hogy a párt erős, egységes és szervezett legyen. A politikai, ideológiai és cselekvési egységet állandóan erősíteni és fejleszteni kell. Ebben az összefüggésben fontos tényező a párt összetétele, amely kihat a vezető szerep érvényesülésére. A bolsevik pártiról írta Lenin: „...Nem az a legfőbb gondja, hogy taglétszámát növelje, hanem az, hogy a tagság minőségét javítsa...” ez természetesen érvényes más kommunista pártokra is, a mi helyzetünkre is.

A korábbi években, a hatalom meghódítása és megszilárdítása után a régi pártvezetőség nem vette figyelembe Leninnek ezt az álláspontját, helytelen pártépítési elveket követve, lehetővé tette, hogy nagy számmal kerüljenek a pártba kevésbé szilárd elemek. A tapasztalat bebizonyította: ha túlságosan felduzzad a taglétszám, akkor elmosódik a párt és az osztály, valamint a párt és a nép közötti különbség; nem az osztályt emeljük a párt színvonalára, hanem a párt színvonalát igazítjuk az osztályéhoz. Ilyen esetben csökken a párt ereje, szervezetsége, látszólagossá válik egysége. Ugyanakkor hiba lenne, ha a párt bezárná kapuit a felvitelre érett dolgozók előtt és elzárkózás, bizalmatlanság alakulna ki a párt és a hozzá közelálló körök között.

A párt vezető tevékenysége igen fontos erkölcsi követelményeket is tartalmaz. Az összes dolgozók figyelik és ellenőrzik, megegyeznek-e szavaik és cselekedeteink. Pártunk az utóbbi években megteremtette a bizalom légkörét és nem engedi azt az elbizakodottsággal vagy a be nem váltott ígéretekkel elrontani.

Gáspár Sándor a továbbiakban elemezte a párt vezető szerepét a szocialista forradalom különböző szakaszaiban, majd így folytatta:

Vegyük sorra azokat a fontosabb tényezőket, amelyek a párt vezető szerepének elemzésében figyelembe kell vennünk. A proletárdiktatúra kialakult és megismersodott, mechanizmusa a munkásosztály, a dolgozó nép szerve. Ma már semmi sem indokolja, hogy mint régebben néha, a szervek helyett vagy fölött intézkedjünk. Az állami igaz-

gásban dolgozó sok tízezer kommunista is kötelezőek a különböző parthatározatok. Az a feladatuk, hogy biztosítsák adott helyeken a határozatok végrehajtását és ez szervek része a párt vezető szerepének. Ha az állami és gazdasági szervek munkája javul, ez egyben a párt vezető szerepének növekedését is tükrözi.

A tömegszervezetek és mozgalmak szervek alkotórészei a proletárdiktatúra mechanizmusának. Munkájukat önállósággal és felelősséggel végzik; a párt politikáját főként közvetett úton, a politikai meggyőzés és vita útján érvényesítik. Kétségtelen, hogy ez nem könnyű módszer, de a kommunista párt számára mégis ez az egyetlen helyes és járható út, s ez a szocialista demokrácia lényegéhez tartozik. Ez a módszer erősíti államunk szocialista jellegét azzal is, hogy a tömegszervezetek és mozgalmak révén sok százezer dolgozó közvetlenül részt vesz a közügyek intézésében.

Társadalmunk demokratizmusának növekedését egyesek talán éppen a burzsoá propaganda hatására — úgy fogják fel, mint „rendszerünk liberalizálódását”. Aki ebben a hitben ringatja magát, azokat tévednek és csatlakoznak a társadalmi, s ezen belül az üzemi demokrácia, a szabad vitalegkör további térhódítása nem gyengíti, hanem erősíti a párt vezető szerepét, egyúttal elősegíti a dolgozók sokaságának tudatos, aktív részvételét a termelés és a társadalmi élet problémáinak megoldásában. Ily módon a párt vezető szerepe a tömegek cselekvésében realizálódik. Erőtartalékaink a munkásosztályban, a szocializmust építő dolgozó népben vannak, és a demokrácia szélesedése mindinkább felszínre hozza azokat. A párt vezető szerepének növekedését ezért nem a demokrácia szélesedésétől, hanem a demokrácia korlátozásától kell féltetni.

Kétségtelen, hogy társadalmi életünk különböző területein vannak liberális jelenségek: hanyagság, lógás, munka nélkül szerzett jövedelem, a törvények kijátszása stb. Pártunk politikája, egész államunk tevékenysége, a tömegek demokráciájának kibontakoztatása éppen e jelenségek ellen irányul. A burzsoá szokások és maradványok elleni harc csak a legszélesebb demokrácia talaján lehet eredményes. Az „én is elnézem neked, te is nézd el nekem”, a „kéz kezét mos” kispolgári elve ellen úgy lehet eredményesen fellépni, ha mi nem nézünk el semmit, ami kárt okoz a közösségnek, és harcolunk az ilyen tünetek ellen.

A szocialista demokrácia, s benne a párt demokrácia azért is fontos, mert ez a párt egész tevékenységét, irány-

vonásának helyességét is ellenőrzi. Azt, hogy a párt a tömegek igényeinek megfelelően alakítja-e mindennapi politikáját, elsősorban a munkásosztály, a dolgozók összessége bírálja el. A kommunista párt a munkásosztálynak, a népnek nemcsak vezetője, hanem ügyének szolgálója is. S ez a szolgálat akkor halad jó úton, ha az ilyen ellenőrzés lehetséges és hatékony.

Társadalmunk egységének erősítése, s a feladatok végrehajtása azt követeli: minden embert minden fórumon aszerint bírálnak el, hogy cselekedettével, munkájával, magatartásával mennyire segíti a szocializmus építését. Helytelen lenne, ha ma, a szocializmus teljes felépítésének időszakában aszerint ítélnék meg az embereket, hogy mik voltak húsz-harminc évvel ezelőtt.

Az osztályharc a többi között azt követeli, hogy fegyverrel, kényszerítő eszközökkel lépünk fel azokkal szemben, akik fegyverrel, erőszakkal fordulnak szocialista vívmányaink ellen; akik azonban letette a fegyvert — képletesen érve is —, azt rendszerünk ne kényszerítse arra, hogy ismét felvegye. Mindenki számára megadjuk annak a lehetőséget, hogy egyenlő jogú állampolgárként beilleszkedjen sorainkba. Ez is a proletár humanizmus követelménye.

Ezután arról szólt, hogy a szocializmus teljes felépítésének időszaka azt követeli, hogy a párt a legszélesebb osztályszövetség megteremtésével biztosítsa minden alkotó erő kibontakozását. Ma a munkásosztály harcának alapvető céljai végérvényesen egybeesnek a nagyszemű gazdasági átalakítás útjára lépett parasztság és a néppel azonosuló értelmiség valóságos érdekeivel. Ebből nyilvánvalóan következik, hogy az osztályharc és a szövetségi politika szétválasztása, még inkább szembeállítás, elméleti és politikai hiba.

A gazdasági és kulturális életünkben tapasztalható lazaságok, az előforduló felelőtlenség és hanyagság jogos elégedetlenséget kelt párttagokban és pártönkivüliekben egyaránt. Indokolt türelmetlenséggel követelik a felelőtlenségek megszüntetését. E káros jelenségek megszüntetése viszont csak akkor lehetséges, ha mindenhol az osztályharc részeként tekintik a szocialista gazdaság megerősítését és fejlesztését, gazdasági és kulturális életünk visszaszámolását.

A párt vezető szerepével kapcsolatban is akadnak helytelen nézetek. Még mindig kísért — bár csökkenő mértékben — az a felfogás, amely a vezető szerepet a párt tagjai által elfoglalt pozíciók számán méri le. Egy-egy pártönkivüli beállítás felelős gazdasági-műszaki besorolásban — különösen, ha előzőleg kommunista töltötte be ezt — feléleszté ezt a helytelen szemléletet.

Már sokszor elmondottuk, most is megismételjük, hogy a párt vezető szerepe ott és annyiban érvényesül, ahol és amennyiben megvalósulnak határozatainak. Eppen ezért nincs ellentmondás a pártönkivülieknek a társadalmi életbe történő fokozottabb bevonása és a párt vezető szerepének további növelése között, mivel ők is a szocializmus érdekében tevékenykednek, közreműködnek a po-